

ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ: ЯК ОЦІНИТИ ЗДАТНІСТЬ ПРАЦЮВАТИ В КОМАНДІ

Сучасні стандарти вищої освіти передбачають формування не лише фахових компетентностей, а й загальних, тобто таких, що «не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку» [1, 4]. Питання оцінки ефективності навчальної програми з огляду на те, чи дійсно в результаті навчання випускники мають ту чи іншу загальну компетентність викликає труднощі, оскільки такі речі як, наприклад, здатність працювати в команді, неможливо оцінити за результатами тесту, усного іспиту або реферату. Таким чином ми можемо лише зрозуміти, що студенти знають «як потрібно», але це не означає, що вони так діють в живому спілкуванні. Дане дослідження аналізує методи розвитку загальної компетентності «Здатність працювати в команді», які можуть використовуватись в процесі викладання профільних дисциплін різних спеціальностей та пропонує метод оцінки ефективності викладання в цьому аспекті.

Оскільки проявляються знання та цінності в поведінці, одним з дієвих методів такої оцінки може стати повторне виконання ключової вправи на початку, під час та в кінці курсу чи навіть навчальної програми [1,20-21]. Це можуть бути такі вправи як «мозковий штурм», «світове кафе» чи робота над спільним груповим проектом. Тема завдання не має значення, залежить від дисципліни і не обов'язково повинна співпадати в першому та подальших опитуваннях. Після завершення групового завдання студенти відповідають на питання (до десяти питань) щодо ефективності роботи в групі під час виконання групового навчального завдання і це може дати викладачеві та студентам розуміння про фактори, що мають позитивний вплив. Досвід показує, що навчальні міні групи відрізняються за динамікою та ефективністю роботи. [3].

Нижче наведено приклад питань, які можуть використовуватись після завдання, що передбачає групове обговорення. Досвід показує, що важливо обмежитись чотирма-п'ятьма питаннями, залежно від того, на чому ви хочете зосередити увагу. Крім того потрібно пояснити студентам мету цього опитування і пам'ятати, що не всі студенти усвідомлюють важливість організації процесу роботи, а не лише результату. Також слід наголосити, що потрібно зазначити номер групи, без імені, що дозволить отримати більш правдиві відповіді. [3,350; 4,5-6; 4,118-119]

1. *В цілому, наскільки ефективно впоралась ваша група з завданням?*

Погано / Задовільно / Добре / Відмінно

2. *З п'яти учасників груп, скільки працювали активно?*

Жоден / 1 / 2 / 3 / 4 / Всі

3. *Наскільки активними були особисто ви?*

Я задоволений чи задоволена / слід було менше говорити і більше слухати / слід було більше говорити / я переважно мовчав чи мовчала

4. *З п'яти учасників груп, скільки виконали домашнє завдання необхідне для роботи?*

Жоден / 1 / 2 / 3 / 4 / Всі

5. *Чи у вашій групі заохочували мовчазних учасників?*

Таких учасників не було / Так / Ні / Я не звернув чи не звернула увагу

6. *Чи заохочували мовчазних учасників ви?*

Таких учасників не було / Так / Ні / Я сам був чи сама була таким учасником

7. *Скільки питань поставили учасники одне одному в процесі роботи?*

10 / 5-10 / 1-5 / 0

8. *Чи ви робили записи під час обговорення?*

Ні / Так, одну-дві ідеї / Так, декілька ідей / Так, всі свої ідеї та ідеї інших

9. Наведіть, будь ласка, конкретний приклад того, що ви дізналися/навчилися/зрозуміли під час роботи в групі. чого скоріш за все не змогли б, працюючи самотійно.

10. Наведіть, будь ласка, конкретний приклад того, що інші учасники групи дізналися/навчилися/зрозуміли від вас. чого скоріш за все не змогли б, працюючи самотійно.

11. Що можна було б змінити для покращення результату групи?

Розсортуювавши анкети за номером групи викладач може зробити висновки про динаміку та фактори, що впливають на їхню роботу. На наступному занятті можна поділитися результатами опитування, попросити студентів самотійно зробити висновки. Потім викладач може надати свій відгук, що дозволить студентам зрозуміти на що потрібно звертати увагу під час роботи в групі.

Цей метод оцінки не лише дозволяє прослідкувати динаміку формування вміння працювати в команді, а й виявляти конфлікти, розуміти які стратегії працюють і коли, усвідомлювати важливість таких увага та повага до думки іншого та виявляти свої упередження та цінності.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>.
2. Киселева А. А. Проблемная коммуникация. Практическое руководство по тренингу / А. А. Киселева. – Х., Изд-во «Гуманитарный Центр», 2017, – 144 с.
3. Angelo T. A., Cross K. P. Classroom assessment techniques. A handbook for college teacher / Thomas A. Angelo, K. Patricia Cross – 2nd ed. – San Francisco, John Wiley & Sons, Inc., 1993. P. 349-351.
4. LeBeau C., Harrington D. Discussion. Process and Principles / Charles LeBeau, David Harrington. – Eugene, Oregon, 2006. – 126 p.